

- Kata Bogdanić - Baba Kata

Kata Bogdanić ili jednostavno Baba Kata nama koji je se sećamo, prvo na što nas podseti je sladoled, kojim je ona, a i cela njezina familija tokom leta rashlađivala i sladila nas Starčevce kroz dugi niz godina. Baba Kata, kako smo je svi zvali, rođena je u porodici Katić, gde su svi bili orijentisani na zanatstvo. Tako je i mlada Kata krenula u zanatlijske vode. Učila je poslastičarstvo negde u Beogradu, a po ispečenom zanatu čak je jedno vreme radila i na Kraljevskom dvoru u Beogradu. Udajom za Josu Bogdanića, vraća se u Starčevo i tu na čošku kod Štimca otvaraju kiosk, u ono vreme su ga zvali "buda" gde su prodavali poslastičarske proizvode, no kiosk je bio jako mali, tako da je bilo mesta samo za jednu osobu i prodajnu vitrinu.

Nije tu bilo kolača ni posebnih slatkiša, ali je zato bilo raznih domaćih bombona, lizalica, i kojekakvih grickalica. Ponuda je zavisila i o godišnjim dobima, pa se sladoled nije mogao dobiti po zimi, a u to doba postojalo je mišljenje da ako se po zimi jede sladoled da će se čovek još prehladiti i oboleti, pa je i službena sezona prodaje sladoleda počinjala negde oko Prvog maja. Tokom zime bile su na raspolaganju ostale poslastice, kao što su zimski sladoled, ušećerene jabuke na štapiću, lizalice, šarene "lula" bombone... Većinu poslastica su Baba Kata i njezin Joso sami proizvodili kod kuće u Ulici Matije Gupca, a samo mali deo su nabavljali negde na veliko u Pančevu ili Beogradu. Pored deda Jose u poslu su joj pomagala i njihova deca, Marica ili Jeja, kako smo je zvali, sin Pera, a povremeno tj. za velike praznike i ćerka Roza koja je bila udata u Borči. Marica ili Jeja, bila je udata za Brozinu, pa kad su se rastali, vratila se u roditeljsku kuću i da bi lakše podizala sina Josu, jednostavno je pomažući u poslu osiguravala egzistenciju. Baba Kata je tu svresrdno pomagala, pa u doba kad se Joso rodio i kad su je pitali što je Jeja rodila, rekla je da se rodio Konzul, te je tako Josi ostao nadimak, a iz toga se videla njezina želja da unuku omogući dobar život za budućnost. Kao jedina poslastičarka u selu, a u to doba skoro i jedina privatnica, uz dva privatna pekara, posao je dobro išao i u Bogdanićevoj kući se dobro živelo, ali se i puno radilo. Ne mogu se baš setiti kakvo je bilo radno vreme, ali mi se čini da je kod Baba Kate buda radila po ceo dan i bilo bi čudno kad je bila zatvorena. To se moglo dogoditi jako retko, jer je Baba Kata uvek neko zamenio, ako baš ona nije mogla ili u doba dok je bila bolesna. Kako sam već rekao, kiosk je bio prostorno mali, pa je Baba Kata preko leta obično sedela na stolici pored vrata od kioska, a kako je tu bio i dud bila je i dobra hladovina. U zimsko doba nekako se stolica ugurala u čošak, a nije bilo potrebe za kantom sa ledom i sladoledom, pa je već bilo malo više mesta, ali je trebala furunica da se ipak malo ugrije. Sve je bilo pod nadzorom Baba Kate, a sve je moralo biti na svom mestu i održavati čisto i uredno, naročito preko leta u doba izrade i prodaje sladoleda. Baba Kata je uvek imala belu kecelju i bele rukave, a i svi koji su je eventualno menjali ili bili na ispomoći. Na prvi pogled mirna i tiha žena, bez posebnog isticanja ipak je bila uvažavana u selu i imala je neki posebni status, nešto kao simbol bez kojeg selo ne može. Svi smo očekivali da bez tog simbola ne ostanemo. No vreme čini svoje, ali i neke druge okolnosti. Baba Kata je ostarila iako se trudila da osavremeni svoj posao. No jednostavno nije imala tko da je nasledi u poslu. Tetka Jeja zbog toga što nije imala potrebnu školsku spremu nije mogla da nastavi zanat, sin Pero je oboleo, a unuk Joso, njen Konzul, otišao je u druge vode. Dolaskom popularno nazvanog Malajca u Starčevo i otvaranjem nove poslastičarnice, gasi se Bogdanićev zanat bez naslednika, a polako se zbog posledica bolesti gasi i život Baba Kate Bogdanićeve, nestaje ručno rađeni sladoled i bombone, orasnice, ušećerene jabuke na štapiću...

O Starčevcima

Napisao Vinko Rukavina
utorak, 05 novembar 2013 21:10

Ostaju nam samo priče o ljudima i po koja fotografija mesta na kojima smo ih najčešće susretali. Meni će uvek ostati u sećanju zelena buda sa belim prozorčićima, stolica na kojoj sedi Baba kata sa rukama u krilu i čeka mušteriju...